

26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2006 ΤΕΥΧΟΣ 339

ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΖΩΗ

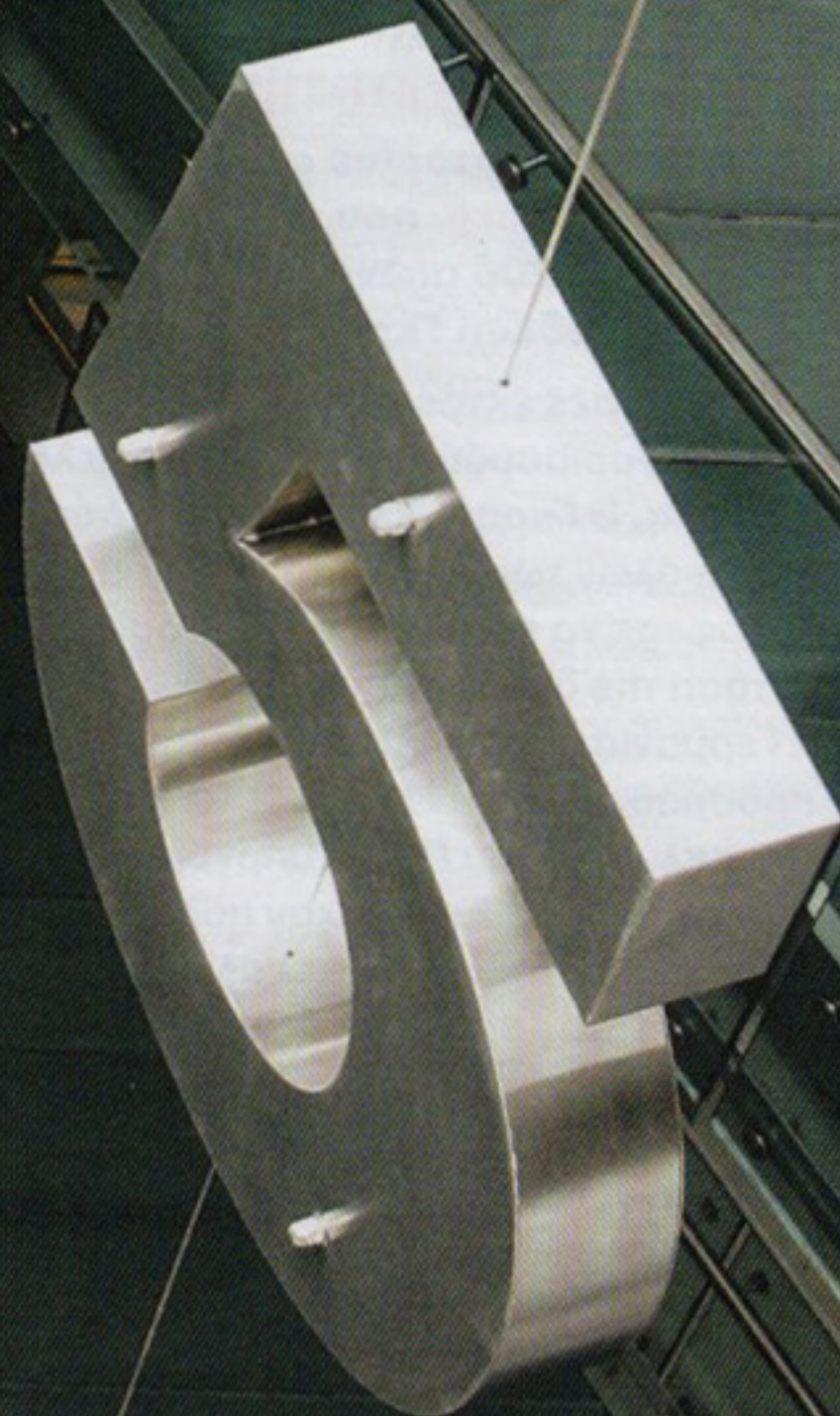
ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Ο ΣΟΥΠΕΡΜΑΝ ΕΑΝΑΡΧΕΤΑΙ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ **ΜΠΡΑΝΤΟΝ ΡΟΥΘ**
ΔΙΑΔΟΧΟ ΤΟΥ ΚΡΙΣΤΟΦΕΡ ΡΙΒ

Οι Ελληνίδες δημιουργοί Ρένα Σακελλαρίδου και Μόρφω Παπανικολάου, στο εσωτερικό αίθριο, όπου το φως μίας επιφυλάσσει εσχάριστες εκπλήξεις. Οι γέφυρες ενώνουν τα διάφορα επίπεδα.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΡΧΙΤΕ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΙΝΑΣ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Η

πλούσια και καταξιωμένη γυναικεία παρουσία στους κόλπους της σύγχρονης ελληνικής αρχιτεκτονικής ταυτίζεται με εμπνευσμένες δημιουργούς, που καθορίζουν εξίσου με τους άντρες συναδέλφους τους το τοπίο της πόλης, της κατοικίας και γενικά το καθημερινό περιβάλλον της ζωής μας. Η αρχιτεκτονική, βέβαια, δεν είναι η τέχνη που επιδιώκει συστηματικά την προβολή. Το αντίθετο συνήθως συμβαίνει, αφού οι αρχιτέκτονες, ανεξαρτήτως φύλου, επιλέγουν –στην πλειονότητά τους– συνειδητά να κρατήσουν χαμηλό προφίλ. Το αποτέλεσμα είναι το έργο τους να γίνεται δημοσίως γνωστό αποκλειστικά και μόνο όταν α-

διοτελή προσφορά προς τη νέα γενιά, για την οποία εκφράζονται με τα καλύτερα λόγια. Τις νεαρές Κατερίνα Κοτζιά και Κορίνα Φιλοξενίδου τις γνωρίσαμε πρόσφατα ως τη γυναικεία συμμετοχή στην τετράδα των αρχιτεκτόνων-επιμελητών που θα εκπροσωπήσουν την Ελλάδα στη Διεθνή Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής της Βενετίας (μαζί με τους Ηλία Κωνσταντόπουλο και Λόη Παπαδόπουλο). Η έκθεση που προετοιμάζουν έχει ως κεντρική ιδέα το Αιγαίο Πέλαγος «ως έναν τόπο επιθυμίας που ασκεί τη δική του γοητεία». Οι καταξιωμένες για την πλούσια και πολυμορφική δουλειά τους Ρένα Σακελλαρίδου και Μόρφω Παπανικολάου ύψωσαν ένα δεύτερο εμβληματικό κτίριο στον αθηναϊκό ουρανό: το συγκρότημα της Εθνικής Ασφαλιστικής στη Συγγρού, που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με τον παγκοσμίου φήμης Ιταλό αρχιτέκτονα Μάριο Μπότα.

Αναδεικνύουν την τέχνη που ορίζει το καθημερινό τοπίο της σύγχρονης ζωής. Η Κατερίνα Κοτζιά και η Κορίνα Φιλοξενίδου, η Ρένα Σακελλαρίδου και η Μόρφω Παπανικολάου, η Σοφία Τσιράκη, η Ειρήνη Χαραλαμπίδου και η Σόνια Χαραλαμπίδου-Διβάνη μας αποκαλύπτουν τις πρωτότυπες δημιουργίες τους ταυτόχρονα με την οξυδερκή και εμπνευσμένη αρχιτεκτονική τους σκέψη.

ΚΤΟΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΙΧΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ

φορά σε κτίρια εντυπωσιακά (ή εντυπωσιασμού!), που κερδίζουν το μάτι του περαστικού και κινούν το ενδιαφέρον του Τύπου. Οι αρχιτέκτονισσες που παρουσιάζουμε άγγιξαν την αιχμή της επικαιρότητας χάρη σε δουλειές πρωτοποριακές που καλύπτουν διαφορετικούς τομείς της τέχνης τους. Ηλικιακά διαφέρουν, όπως βέβαια και στην εμπειρία τους και στη θέση που κατέχουν στους κόλπους του αρχιτεκτονικού γίγνεσθαι. Το κοινό σημείο που συνδέει τις περισσότερες είναι το εκπαιδευτικό τους έργο που το συνδυάζουν με την ανεξάρτητη επαγγελματική δράση. Διδάσκουσες στις Σχολές Αρχιτεκτονικής του Μετσόβιου και του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου, μοιάζουν να βιώνουν τη διδασκαλία ως μια ανι-

Η Σοφία Τσιράκη, συνεργάτις του γραφείου του καθηγητή Αναστάσιου Μπήρη, ανέλαβε κατόπιν αρχιτεκτονικού διαγωνισμού μαζί με συναδέλφους της την κατασκευή κτιρίων εξυπηρέτησης του κοινού της ΕΤΒΑ - Τράπεζας Πειραιώς σε 15 επαρχιακές πόλεις. Τέλος, η καθηγήτρια Σόνια Χαραλαμπίδου-Διβάνη από κοινού με την αρχιτέκτονα-πολεοδόμο Ειρήνη Χαραλαμπίδου είναι, ας πούμε, οι «σκηνογράφοι» των σημαντικότερων μουσειακών εκθέσεων της τελευταίας δεκαετίας. Τελευταίο δείγμα της δουλειάς τους είναι η διπλή αναδρομική έκθεση του αστέρα της μοντέρνας τέχνης Φερνάντο Μποτερό στην Εθνική Πνακοθήκη και στο Μέγαρο Μουσικής, που συνεχίζεται έως τις αρχές Σεπτεμβρίου.

Αρετές χάρη στις οποίες έχουν βρεθεί στο προσκήνιο της επικαιρότητας. Ένα μίνι αφιέρωμα στη σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική μέσα από έξι γραφεία που έχουν ως επικεφαλής ή βασικές συνεργάτιδες γυναίκες αρχιτέκτονες.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΝΙΑ ΜΑΚΡΑ

ΣΟΦΙΑ ΤΣΙΡΑΚΗ

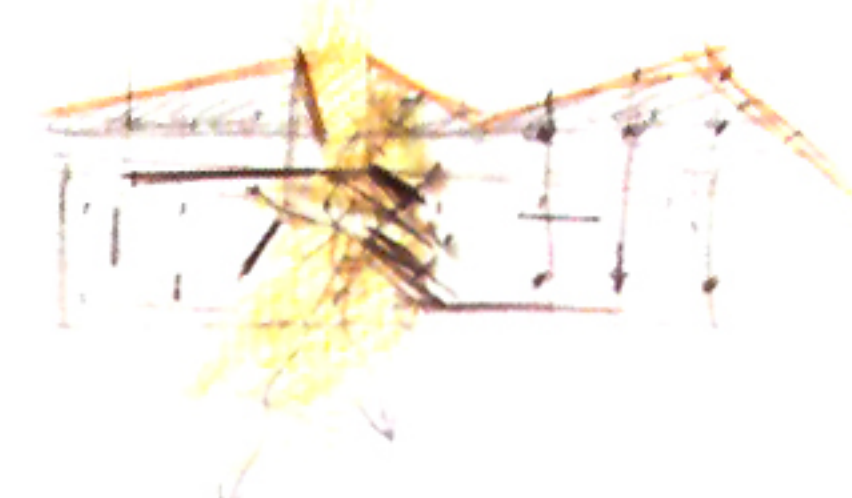
Ομαδική δουλειά πάνω στο σχεδιαστήριο

Μέλος του αρχιτεκτονικού γραφείου «Αναστάσιος και Δημήτρης Μπίρης», η Σοφία Τσιράκη μοιράζει το δημιουργικό της χρόνο ανάμεσα στην επαγγελματική δράση και στη διδασκαλία στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Δραστηριότητα που ξεκίνησε ταυτόχρονα με την αποφοίτησή της από την Αρχιτεκτονική Σχολή. Λέκτορας σήμερα στην περιοχή των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων, πιστεύει πολύ στη «σύμμετρη ανάπτυξη των δύο αυτών πλευρών της αρχιτεκτονικής – εντός και εκτός της Σχολής». «Για μένα», λέει στον «Τ», «το διδακτικό έργο έχει πολύ μεγάλη σημασία. Κυρίως γιατί αισθάνομαι ότι σε αυτή τη δουλειά κρύβεται μια ανιδιοτελής προσφορά. Ανάλογη με αυτή που δέχτηκα κι εγώ από τους δασκάλους μου στην Αρχιτεκτονική Σχολή στο πλαίσιο μιας παιδείας πρωτίστως ανθρωποκεντρικής». Η πίστη της στην ομαδική δουλειά δικαιώθηκε πρόσφατα, όταν μαζί με τις συνεργάτιδες της Λίνα Δήμα και Βασιλική Μπασιάκου κέρδισαν ένα σημαντικό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό που αφορά στην κατασκευή κτιρίων τραπεζικής εξυπηρέτησης της ΕΤΒΑ - Τράπεζας Πειραιώς σε βιομηχανικές περιοχές 15 επαρχιακών πόλεων. Η υλοποίηση του έργου έχει τοποθετηθεί στις αρχές του χειμώνα και θα ξεκινήσει από την περιοχή των Σερρών.

Κύριο σημαδιακό για την πόλη

Τα κτίρια έχουν ηθελημένα κοινή μορφολογία, ώστε μελλοντικά να αναπτύξουν και αναγνωρίσιμη εταιρική ταυτότητα. Ο εμβληματικός τους χαρακτήρας προκύπτει από τις εντυπωσιακές όψεις, «που είναι διαμορφωμένες από ξύλινο διάτρητο περισώλιωτο τεθλασμένης μορφής και κίνησης. Οι αναφορές του βρίσκονται στο γνωστό μεντεσέ αλλά και στο παραβάν, που, όταν ανοιγοκλείνει, μεταβάλλει τις γωνίες του αναπτύγματός του και έτσι προσαρμόζεται σε διάφορα μέρη». Το πρωτότυπο κτίσμα διαφέρει ριζικά από το συνηθισμένο «κτίριο-κουτί», αφού το εξωτερικό του είναι ανοιχτό στο περιβάλλον, ενώ και στο εσωτερικό υπάρχει «σπάσιμο» των λειτουργικών χώρων.

Η ενόπτη της διοίκησης χωρίζεται από αυτήν της τραπεζικής εξυπηρέτησης μέσω ενός κεντρικού ημιυπαίθριου χώρου, στην «καρδιά» του οποίου έχει τοποθετηθεί η κοινή τους είσοδος. Στην κατασκευή των κτιρίων, που αναμένεται να σημαδέψουν το τοπίο των περιοχών που θα τα υποδεχτούν, υπάρχουν στοιχεία χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής δουλειάς της Σ. Τσιράκη. Όπως τα είχαμε ανακαλύψει και σε μια πολύ ενδιαφέρουσα αισθητικής πολυκατοικία δίπλα στο Πάρκο των Ιλισίων. Ανάμεσά τους είναι και η χρήση «απλών και φτηνών υλικών, γήινων και αδρών, ξύλου, εμφανούς μπετόν, τσιμεντόλιθου, μαρμάρινου πατώματος αδρός υφής και κυβόλιθου στο εξωτερικό περιβάλλον».

Το συγκρότημα της Εθνικής Ασφαλιστικής, έργο των αρχιτεκτόνων Μάριο Μπότα, Ρένα Σακελλαρίδου και Μόρφω Παπανικολάου, εντυπωσιάζει με τη σπιβαρότητα της αισθητικής του. Η μεγάλη «διαμπερή πλατεία» ανάμεσα στα δύο κτίρια αναδεικνύει τη διαφορετικότητα των όγκων τους και ενεργοποιεί την κίνηση εργαζομένων και επισκεπτών.

ΡΕΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ - ΜΟΡΦΩ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Οι κυρίες της Εθνικής

Η επαγγελματική σχέση των δύο αρχιτεκτόνων με την Εθνική Τράπεζα εξελίσσεται σε σχέση ζωής. Όταν τις γνωρίσαμε, μόλις είχαν εγκαινιάσει το κτίριο της διοίκησης της ΕΤΕ στην οδό Αιόλου, που σημάδεψε με την αισθητική του την πρωτεύουσα. Στην όψη του ο μεγάλος Ιταλός συνάδελφός τους Μάριο Μπότα είχε χαράξει στοιχεία του αναγνωρίσιμου διεθνώς αρχιτεκτονικού του ύφους. Ακολούθησε η διαμόρφωση από το γραφείο «Ρένα Σακελλαρίδου + Μόρφω Παπανικολάου» του υπερσύγχρονου βιβλιοπωλείου του Μορφωτικού Ιδρύματος της ΕΤΕ στην Αθήνα καθώς και δύο υποκαταστημάτων. Μάλιστα, αυτό της Θεσσαλονίκης βραβεύτηκε σε πανελλήνιο αρχιτεκτονικό διαγωνισμό το 2005.

Με θέα την Ακρόπολη

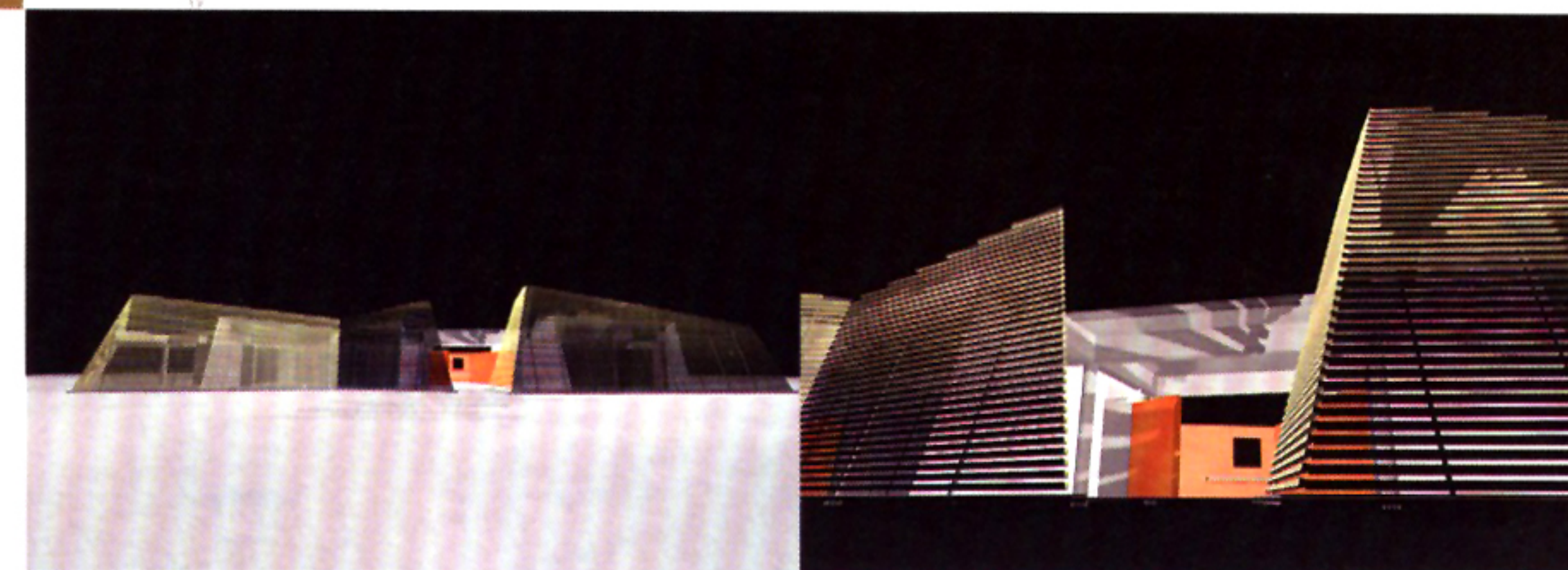
Πρόσφατα μας ξάφνιασαν με τη σπιβαρή και εντυπωσιακή αρχιτεκτονική του νέου συγκροτήματος της Εθνικής Ασφαλιστικής, το οποίο εγκαινιάστηκε τον Ιούνιο. Πολλοί Αθηναίοι από τον επιχειρηματικό, πολιτικό, οικονομικό και δημοσιογραφικό κόσμο ανακάλυψαν τη μοναδική του αρχιτεκτονική. «Τη χρήση ισχυρής μορφής στις όψεις καθώς και την αξιοποίηση του ανοίγματος προς τη θέα της Ακρόπολης» που οι δημιουργοί μελέτησαν από κοινού με τον Μάριο Μπότα. Εξίσου εντυπωσιακό είναι

και το εσωτερικό, όπου το φως παίζει τα δικά του απρόβλεπτα παιχνίδια. Πυρήνας του κτιρίου είναι ένα πανύψηλο αιθρίο που ενοποιεί οπτικά όλα τα επίπεδα, τα οποία ενώνονται μεταξύ τους με εναλλάξ μεταλλικές γέφυρες.

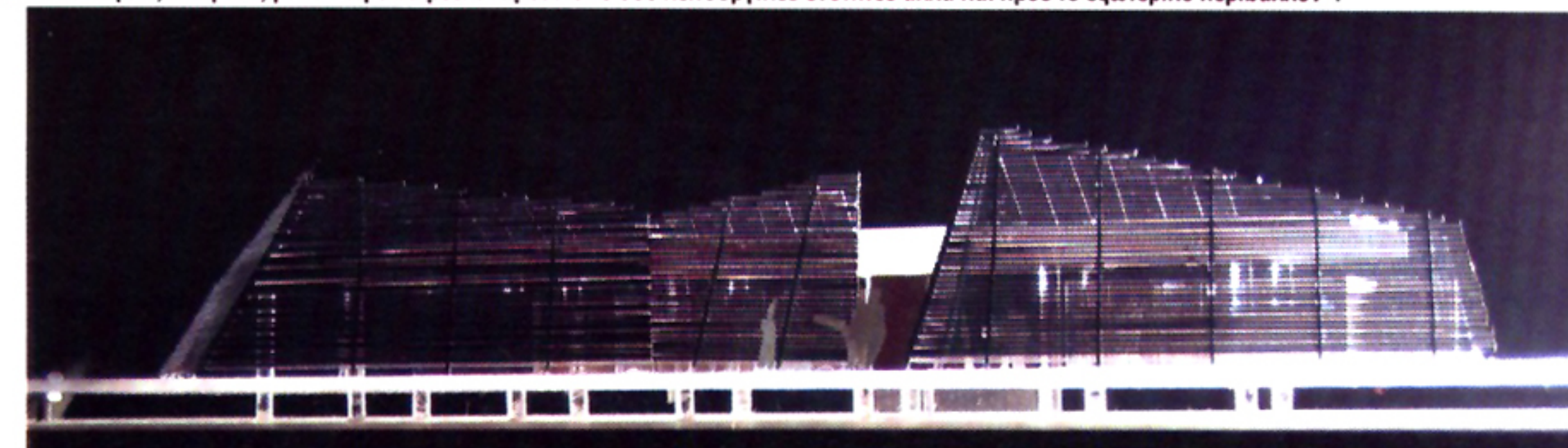
Ειδικότητά τους, τα κτίρια δημόσιας χρήσης

Έχουν υπογράψει την κατασκευή αρκετών κτιρίων δημόσιας χρήσης (Εργαστήριο Βιοτεχνολογίας του ΥΠΕΧΩΔΕ στην Αθήνα, επέκταση Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου – με τον Α.Μ. Κωτσιόπουλο –, επιχειρηματικό και εμπορικό κέντρο «Λιμάνι» στη Θεσσαλονίκη – 2ο βραβείο Διεθνούς Διαγωνισμού Archizinc το 2004 –, Δημαρχείο Ευόσμου κ.ά.). Σε όλα τα έργα τους εφαρμόζουν αρχές συγκεκριμένες, στις οποίες έχουν κατασταλάξει μέσα από μεγάλη εμπειρία. Όπως είναι η διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων, καθώς και το «παιχνίδι» αντιθέσεων, «το οποίο προκύπτει από τη συνύπαρξη του αυστηρού με το ανάλαφρο, του κενού με το πλήρες, των λείων υλικών με τα αδρά, των όγκων με τις επιφάνειες κ.ά.». Με γραφεία στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα και με εκπαιδευτικές επιπλέον υποχρεώσεις (η Ρένα Σακελλαρίδου είναι επίκουρη καθηγήτρια στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Αριστοτέλειου και η Μόρφω Παπανικολάου διδάσκει στην ίδια Σχολή και επισκέπτρια διδάσκουσα στην Αρχιτεκτονική Σχολή της Βενετίας), ζουν ως σύγχρονες νομάδες. Εμπλουτίζοντας διαρκώς την ικανότητά τους να προσαρμόζονται γρήγορα σε διαφορετικούς τόπους.

Η Ρένα Σακελλαρίδου και η Μόρφω Παπανικολάου.

Η εξωτερική όψη του τραπεζικού υποκαταστήματος που θα οικοδομηθεί σε 15 επαρχιακές πόλεις είναι μια επιφάνεια τεθλασμένης μορφής από ξύλινο περισώλιωτο. «Τα κτίρια τραπεζικής εξυπηρέτησης είναι ισόγεια, διάτρητα, με το χώρο να ρέει ανάμεσα στις δύο λειτουργικές ενότητες αλλά και προς το εξωτερικό περιβάλλον».

Η ενιαία τοιχογραφία στο «Γεύμα στο Τελλόγλειο» φέρνει τη φύση στο εσωτερικό με πρωτότυπο τρόπο.

«ΓΕΥΜΑ ΣΤΟ ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ»

Από τις αρχιτεκτονικές μελέτες των Κοτζία και Φιλοξενίδου ξεχωρίσαμε τη διαμόρφωση του εστιατορίου στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών της Θεσσαλονίκης. Το «Γεύμα στο Τελλόγλειο», όπως ονομάζεται η λέσχη αυτή των πανεπιστημιακών (ανοιχτή ωστόσο στο ευρύ κοινό), διαμορφώθηκε πάνω στο σκεπτικό «της αξιοποίησης της επαφής που έχει ο εσωτερικός χώρος με τα ψηλά δέντρα και τη βλάστηση του κήπου που εισβάλλει κυριαρχικά από τις κεκλιμένες τζαμαρίες». Η διχοτομία που χαρακτηρίζει το χώρο τις οδήγησε στη δημιουργία «μιας γλυπτής κατασκευής από λαμαρίνα που περιστρέφεται και διατρέχει το χώρο λειτουργώντας σαν διαχωριστικό», ενώ μια «ενιαίου ύφους τοιχογραφία με σχήματα αφαιρετικής δεντροστοιχίας εμπλέκεται πάνω στην τζαμαρία με τις πραγματικές σκιές των δέντρων του κήπου (σχεδιασμός από το γραφείο “The Hotchair Graphic Design Lab”)

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΠΙΝΟ ΜΟΥΣΙ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΠΙΝΟ ΜΟΥΣΙ

ΚΟΡΙΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΔΟΥ - ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΤΖΙΑ
Το Αιγαίο ταξιδεύει στη Βενετία

Η προετοιμασία της συμμετοχής τους στη 10η Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής στη Βενετία έχει «κατασπαράξει» ολόκληρο το φετινό καλοκαίρι της Κατερίνας Κοτζία και της Κορίνας Φιλοξενίδου. Στη διεθνή διοργάνωση, που εγκαινιάζεται στις 10 Σεπτεμβρίου και έχει τον τίτλο «Πόλεις, αρχιτεκτονική και κοινωνία», οι δημιουργοί από κοινού και με τους δύο άλλους αρχιτέκτονες-επιμελητές επέλεξαν να προβάλουν το Αιγαίο Πέλαγος «τόσο μέσα από το γαλάζιο της θάλασσας, τη διαύγεια, το ακηλίδωτο φως, τους ανέμους όσο και μέσα από την ευμετάβλητη ανθρωπογεωγραφία του». Έννοιες που θα εκφραστούν σε μια πολυδιάστατη έκθεση με στόχο την εξοικείωση του πολυάριθμου παγκόσμιου κοινού της Μπιενάλε με τις αντιφατικές και συνάμα γοητευτικές εικόνες του Αιγαίου Πελάγους. Ο πυρήνας της έκθεσης θα στεγαστεί στο ελληνικό περίπτερο μέσα στους Βενετσιάνικους κήπους Giardini, όπου ανά διετία διοργανώνονται εναλλάξ οι διεθνείς εκθέσεις αρχιτεκτονικής και εικαστικών τεχνών με έργα καλλιτεχνών από όλες τις χώρες της Γης. Το Αιγαίο θα προβληθεί μέσα από την έννοια του ταξιδιού και της θαλασσινής μετακίνησης. «Γι' αυτό στο εσωτερικό του περιπέτρου θα δεσπόζει η τομή ενός πλοίου, ενώ ένας ηλεκτρονικός χάρτης με κομβικές αναφορές θα δίνει τον παλμό της αιγαιοπελαγίτικης πολιτείας που μετασχηματίζεται και διαμορφώνεται από το πλήθος που την κυριεύει κάθε καλοκαίρι, αλλά και από τους μετανάστες που έχουν εγκατασταθεί στα νησιά». Ξεχωριστή θέση επιφυλάσσεται στους παραδοσιακούς οικισμούς και στα κτίσματα «στα οποία έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση των προτύπων κατοίκησης και της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας των νησιών». Η προβολή του Αιγαίου, όπως μας υπόσχονται οι δύο αρχιτεκτόνισσες, θα επεκταθεί σε ολόκληρη τη Βενετία και το Μεγάλο Κανάλι μέσα από «μετακινούμενες νησίδες με εικαστικά μηνύματα».

Η Κατερίνα Κοτζία με την Κορίνα Φιλοξενίδου

Τα πλοία που διασχίζουν το Αιγαίο λεπτούργησαν ως έναυσμα για την προβολή του αρχιπέλαγους στην Μπιενάλε Αρχιτεκτονικής (φωτογραφία Στράτος Καλαφάτης).

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ - ΣΟΝΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ-ΔΙΒΑΝΗ

Η αρχιτεκτονική στην υπηρεσία της τέχνης

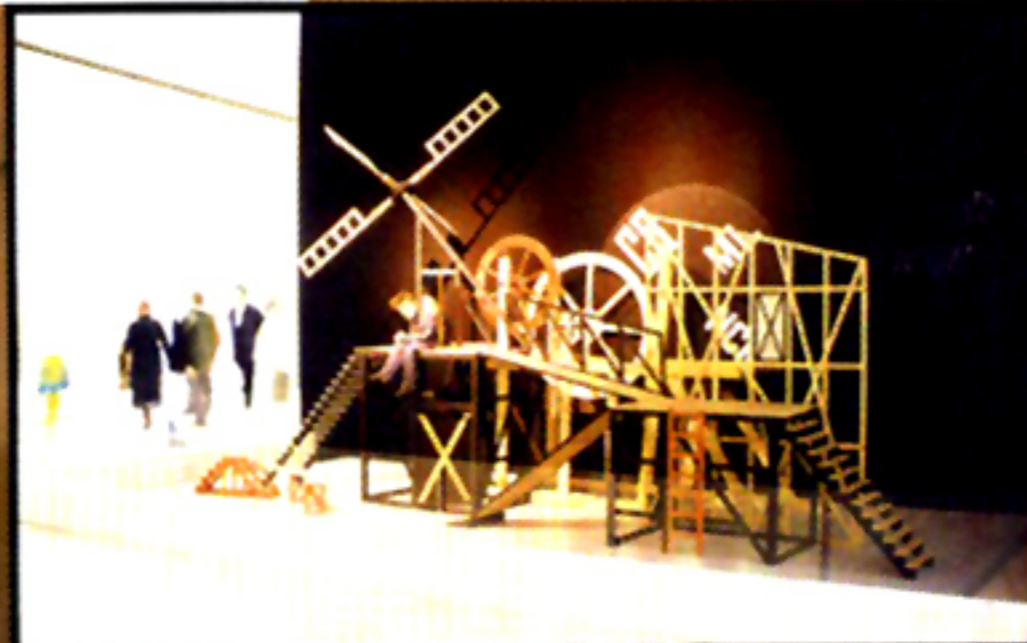
Με παπού και πατέρα αρχιτέκτονα, τι άλλο άραγε θα μπορούσαν να έχουν σπουδάσει οι δύο αδερφές, παρά την τέχνη που καθορίζει το καθημερινό τοπίο της ζωής μας; Με κοινό γραφείο (συνεργάτης Κριστιάν Λασκαριδής), έχουν γράψει ιστορία στη σκηνογραφική παρουσίαση μεγάλων μουσειακών εκθέσεων σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Μέτσοβο κ.λπ. Φέτος μόνο, εκτός από τη διπλή αναδρομική του Φερνάντο Μποτερό, επιμελήθηκαν την εξαιρετική έκθεση του μεγάλου ζωγράφου Γεώργιου Ιακωβίδη και αμέσως μετά του Συμεών Σαββίδη, επίσης στην Εθνική Πινακοθήκη. Δικό τους έργο υπήρξε και η σημαντική έκθεση του «καταραμένου» καλλιτέχνη Αλέξη Ακριθάκη στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, ενώ σύντομα ολοκληρώνουν στη Λέσβο το Μουσείο Βιομηχανικής Ελαιουργίας στο συγκρότημα του Κοινοτικού Ελαιουργείου της Αγίας Παρασκευής, κοντά στην Καλλονή. Η ενασχόληση με τις εκθέσεις τις ευχαριστεί πολύ, αφού κι οι δύο είναι ιδιαίτερα φιλότεχνες. Εξίσου τις ενδιαφέρει όμως «η μουσειακή παρουσίαση αντικειμένων βιομηχανικού πολιτισμού, όπως είναι, για παράδειγμα, το Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης (φιλοξενείται στο πρώην χρωματοουργείο Κασημαντή), το Μουσείο Ηπειρωτών Μαστόρων στην Πυρσόγιαννη, η διαμόρφωση χώρων και εκθεμάτων για το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας κ.ά.».

Άποψη της εξαιρετικά ευχάριστης έκθεσης του Γεώργιου Ιακωβίδη που έστησαν τον περασμένο χειμώνα στην Εθνική Πινακοθήκη.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ «ΕΠΙΜΕΛΟΥΜΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ»;
«Σημαίνει πρώτα από όλα ότι συνεργάζομαι στενά με τον επιμελητή της, που έχει όλο το υλικό, έργα, βιογραφικά, κείμενα για την εποχή. Αλλά και έχει κατασταλάξει σχετικά με τη λογική παρουσίασης των εκθεμάτων. Σε τι θέλει να δώσει βάρος, τι να αναδείξει, τι να συνδυάσει κ.λπ. Ο ρόλος του αρχιτέκτονα είναι να βρει τον κατάλληλο τρόπο να εκφράσει αυτή τη γραμμική πορεία της σκέψης τού επιστήμονα στο χώρο. Μια δουλειά μακροχρόνια και επίμονη, όπου επιλέγονται τα χρώματα, σχεδιάζονται τα πανό που πιθανά απαιτούνται ή βιτρίνες, βάθρα, η τοποθέτηση των κειμένων και φυσικά και ο φωτισμός, που αποτελεί βασικό παράγοντα ανάδειξης των εκθεμάτων».

Εκθέσεις που προσελκύουν το ευρύ κοινό

Σε αυτόν τον τομέα βρέθηκαν έπειτα από πρόταση του Μεγάρου Μουσικής «να επιμεληθούμε τις πρώτες του εκθέσεις. Είχαμε ήδη εργαστεί πάνω στο σχεδιασμό του εξοπλισμού και των επίπλων των φουαγιέ – με εκτεταμένη ομάδα αρχιτεκτόνων. Περίπου την ίδια εποχή η Εθνική Πινακοθήκη θέλησε να προσελκύσει ένα ευρύτερο κοινό, διαμορφώνοντας με ελκυστικότερο τρόπο τις εκθέσεις της. Η πρώτη που πραγματοποιήσαμε (επίσης με ευρεία ομάδα αρχιτεκτόνων) ήταν η έκθεση "Από τον Θεοτοκόπουλο στον Σεζάν". Ακολούθησαν η εξαιρετική παρουσίαση της "Συλλογής Γ. Κωστάκη - Ρωσική Πρωτοπορία", "Η ζωγραφική στο θέατρο - Μαρκ Σαγκάλ, το Εβραϊκό Θέατρο της Μόσχας" στο Μέγαρο Μουσικής και πολλές ακόμα για μουσεία της Αθήνας, το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης της Θεσσαλονίκης, την Πινακοθήκη "Αβέρωφ" στο Μέτσοβο κ.ά.».

«Η νέα γενιά είναι καταπληκτική»

Οι δραστηριότητές τους όμως αφορούν και σε άλλους τομείς. Η Σόνια Χαραλαμπίδου-Διβάνη είναι καθηγήτρια στη Σχολή Αρχιτεκτονικής του Μετσόβιου Πολυτεχνείου από το 1978 (στον τομέα που φέρει τον άκρως ενδιαφέροντα τίτλο «Αρχιτεκτονική γλώσσα - Επικοινωνία και σχεδιασμός»). Στη διδασκαλία συνδυάζει γνώσις, μεθόδους και εμπειρίες που ξεκίνησε να συσσωρεύει από τα χρόνια των σπουδών της στο Παρίσι και έκτοτε συστηματικά καλλιέργει (σπουδές Αρχιτεκτονικής, Πληροφορικής, ερευνητικό και θεωρητικό έργο πάνω στη χρήση Η/Υ στην αρχιτεκτονική και στο σχεδιασμό εσωτερικών χώρων και αντικειμένων). Ως πανεπιστημιακός έχει μεγάλες υποχρεώσεις, καθόλου όμως δεν παραπονιέται, αφού «όλα στο Πολυτεχνείο γίνονται για χάρη των φοιτητών που είναι καταπληκτικοί, δουλεύουν πολύ, έχουν ανησυχίες και κοινωνικές – παρόλο που συχνά υποστηρίζεται το αντίθετο. Ακριβώς λόγω αυτών της κοινωνικής συνείδησης κατεβαίνουν στο δρόμο». Εξίσου όμως την απασχολεί αλλά και τη στενοχωρεί το ότι «η κοινωνία δεν χρησιμοποιεί επαρκώς τους αρχιτέκτονες ούτε καν στον κύριο τομέα μας που είναι τα κτίρια. Γιατί δεν έχει καταλάβει ότι αποστολή μας είναι να διαχειριζόμαστε το χώρο με την ευρύτερη έννοια και αυτό ξεπερνά κατά πολύ τον τομέα απλώς της κατασκευής». Χαρακτηριστικό παράδειγμα, οι τομείς του δικού τους γραφείου που ενεργοποιείται στο σχεδιασμό και προγραμματισμό επαγγελματικών χώρων σε συνεργασία με ξένες εταιρείες (πρόσφατο παράδειγμα, η μεταστέγηση της Philips στην Κηφισιά).